

“ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΖΩΟΓΟΝΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΞΑΠΛΩΣΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ ΣΤΙΣ ΗΠΑ”

Για πρώτη φορά στην ιστορία της

Ορθοδοξίας στη Δύση, παρουσιάζεται

η ευκαιρία αυτή να εξαπλωθεί και να

φέρει το μήνυμά της σε μεγαλύτερο κύ-

κλο ανθρώπων, επισημαίνει ο Αρχιεπί-

σκοπος Αμερικής κ. Σπυρίδων, σε απο-

κλειστική συνέντευξη που παραχώρησε

στο Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων

και την “Ελληνική Διασπορά”.

του Σπύρου Κουζινόπουλου

Ο 54χρονος ιεράρχης με την εντυπωσιακή μέχρι τώρα ποιμαντορία στις Εκκλησίες της Ιταλίας, της Ελβετίας και της Αυστρίας, την επιτυχημένη εκπροσώπηση του Οικουμενικού Πατριαρχείου στο Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών και διάφορες διεκκλησιαστικές αποστολές, από τις 21 Σεπτεμβρίου 1996, όταν ενθρονίστηκε Αρχιεπίσκοπος Αμερικής στον αρχιεπισκοπικό καθεδρικό ναό της Αγίας Τριάδας, στη Νέα Υόρκη, προσπαθεί να φέρει ένα νέο άνεμο δημιουργίας και αναζωογόνησης της Ορθοδοξίας στις ΗΠΑ, όχι βέβαια πάντα χωρίς να προκαλούνται τριγμοί, όπως συνήθως συμβαίνει σε κάθε παρόμοια περίπτωση.

Έχοντας ο ίδιος γεννηθεί στις Ηνωμένες Πολιτείες από οικογένεια Ροδίων, βαθύς γνώστης της αμερικανικής πραγματικότητας, διαπιστώνει ότι η αμερικανική κοινωνία διψάει για κάτι το καινούριο, το αυθεντικότερο, το γνησιότερο, το πνευματικότερο, έχοντας κουραστεί από τα διάφορα προπαγανδιστικά κοινωνικά και πολιτικά μηνύματα. Ενώ, απαντώντας σε κάποιους κύκλους στις ΗΠΑ, που επιζητούν να αποκοπεί η Ορθοδοξία από τις ελληνικές της ρίζες, ο Αρχιεπίσκοπος σημειώνει ότι η Ορθοδοξία είναι από τη φύση της ελληνοορθόδοξη, για να προσθέσει ότι αντίθετα με ορισμένους, οι οποίοι με την “αμερικανοποίησή” τους πιστεύουν ότι θα ανέλθει το κοινωνικό τους επίπεδο, η συντριπτική πλειοψηφία των Ομογενών μας στις Ηνωμένες Πολιτείες, είναι περήφανοι για την ελληνική τους καταγωγή, ενώ παρατηρείται και μία αναζωογόνηση των ελληνικών γραμμάτων στις ΗΠΑ..

Το πλήρες κείμενο της συνέντευξης του Αρχιεπισκόπου Αμερικής κ. Σπυρίδωνος στο Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων έχει ως εξής:

- Σεβασμιότατε, παρά το μικρό διάστημα που βρίσκεστε σ' αυτή τη πολύ σημαντική Αρχιεπισκοπή, έχετε επιτελέσει ένα -θα έλεγα- αξιόλογο έργο, το οποίο αναγνωρίζεται, τόσο στις ΗΠΑ, όσο και ευρύτερα. Ποιοί είναι οι στόχοι σας για το επόμενο διάστημα;

Ευχαριστώ για τα καλά σας λόγια. Δεν ξέρω βέβαια αν είναι αξιόλογο ή όχι, εκείνο το οποίον έχει επιτελεστεί. Κατά τους τελευταίους 18 μήνες στόχος μας είναι να τεθούν οι γερές και στερεές βάσεις, για να μπορέσει κατόπιν να επιτελεστεί ένα έργο, ελπίζουμε αξιόλογο. Η Αρχιεπισκοπή αποβλέπει εν πρώτοις στη διατήρηση της ενότητας της Εκκλησίας μας και της ομογένειάς μας στην Αμερική. Αποβλέπει στο να καταστήσει τους πιστούς μας πίο ενσυνείδητους χριστιανούς και αυτό για να μπορέσουν να επιβιώσουν μέσα στην πλουραλιστική αυτή κοινωνία της Αμερικής. Παράλληλα, προσπαθεί να καταστήσει τους ομογενείς μας υπερήφανους για την καταγωγή τους και αυτό βέβαια μπορεί να το επιτύχει μέσα από ένα καλά μελετημένο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, προσαρμοσμένο στις ανάγκες των εδώ ομογενών μας. Αυτοί είναι οι τρεις μεγάλοι στόχοι, τους οποίους θέτει η Ιερά Αρχιεπισκοπή για το προσεχές και απώτερο μέλλον και όλες οι ενέργειές της εντάσσονται μέσα σ αυτούς τους τρεις μεγάλους χώρους.

- Ποια θα μπορούσαμε να πούμε ότι είναι η θέση της Αρχιεπισκοπής και γενικότερα της Ορθοδοξίας σήμερα στις Ηνωμένες Πολιτείες ;

Οπωσδήποτε η Ορθοδοξία είναι ένα από τα τέσσερα ανεγνωρισμένα θρησκευόμενα στις ΗΠΑ. Αυτό βέβαια δεν σημαίνει ότι ο πολύς κόσμος και οι μεγάλες μάζες έχουν γνώση της Ορθοδοξίας. Απομένει να γίνει ακόμη ένα τεράστιο έργο, ούτως ώστε να μπορέσουμε να επιβεβαιώσουμε την παρουσία μας στον αμερικανικό χώρο και όχι γενικά και όχι μόνον σε ορισμένους ξεχωριστούς χώρους πολιτικούς ή άλλους. Στην ουσία πρόκειται για έργο, το οποίον έχει να κάνει με τα μέσα επικοινωνίας και νομίζω αυτός θα είναι τομέας, στον οποίον ήδη δίδεται και θα δοθεί μεγάλη σημασία. Διότι η κοινωνία αυτή είναι βασισμένη και λειτουργεί με κριτήρια επικοινωνιακά και πρέπει επιτέλους να το καταλάβουμε κι εμείς και να κάνουμε την όσο το δυνατόν καλύτερη χρήση των μέσων αυτών.

- Υπήρξαν κάποιες φωνές το τελευταίο διάστημα, κάποιες απόψεις ότι δεν χρειάζεται το ελληνορθόδοξη, να φύγει το πρώτο συνθετικό από τον τίτλο της Αρχιεπισκοπής, να αμερικανοποιηθεί η Ορθόδοξη Εκκλησία στις ΗΠΑ. Τι λέτε εσείς για όλα αυτά ;

Την γνωρίζω την κίνηση αυτή. Δυστυχώς πρόκειται για έναν ελάχιστο (και μιλάμε για λίγες δεκάδες ανθρώπων) αριθμό πιστών μας, οι οποίοι νομίζουν ότι η Ορθοδοξία πρέπει να αποσυνδεθεί από την ελληνική της χροιά και τον ελληνικό της χαρακτήρα. Νομίζω ότι αυτοί οι άνθρωποι είναι έξω από την πραγματικότητα. Διότι η Ορθοδοξία από τη φύση της είναι ελληνορθόδοξη, όπως δηλώνουν και μη Έλληνες ακόμη ορθόδοξοι θεολόγοι. Δε νομίζω ότι θα μπορέσουν να έχουν επιτυχία οι περιορισμένοι αυτοί κύκλοι.

- Προσπαθούν να αποκόψουν την Ορθόδοξη Εκκλησία από την ελληνική γλώσσα, από τα Ιερά Κείμενα, από το Ευαγγέλιο, που είναι γραμμένο στην Ελληνική.....

Ζούμε δυστυχώς το εξής παράλογο και οξύμωρο πράγμα. Ενώ στις ξένες θεολογικές σχολές οι φοιτητές διδάσκονται περισσότερα νεοδιαθηκικά και κλασσικά ελληνικά, στις δικές μας εδώ σχολές δεν δίνουμε σημασία καθόλου στον τομέα αυτό. Πάντως νομίζω ότι δεν μπορεί να έχουν επιτυχία οι κύ-

κλοι, οι οποίοι επιθυμούν να αποδεσμευτεί η Εκκλησία από την ελληνική της διάσταση. Νομίζω ότι το φαινόμενο αυτό συνδέεται άμεσα με ένα είδος συμπλέγματος ορισμένων ανθρώπων, οι οποίοι επιδιώκουν να αμερικανοποιηθούν για να ανέλθει το κοινωνικό τους επίπεδο. Αλλά καμία προσπάθεια δεν μπορεί να είναι θετική όταν ξεκινάει από άρνηση και από σύμπλεγμα. Αντιθέτως, θα έλεγα ότι η συντριπτική πλειοψηφία σήμερα μέσα στο χώρο των Ομογενών μας, υπερηφανεύονται για την ελληνική τους καταγωγή.

Υπάρχουν σε πολλές κοινότητες κύκλοι ελληνικών μαθημάτων για ενηλίκους, οι οποίοι δεν μπόρεσαν σαν παιδιά να μάθουν ελληνικά και γενικά υπάρχει μια αναζωογόνηση στο χώρο των ελληνικών γραμμάτων. Βέβαια, είναι κρίμα που στο διάστημα των περασμένων δεκαετιών δεν δόθηκε η σημασία που έπρεπε στα ελληνικά γράμματα, και έτσι έκλεισαν πολλά ελληνικά σχολεία σε διάφορες κοινότητες. Αντιθέτως σήμερα, παρατηρούμε μία ανάκαμψη αυτού του ρεύματος και θα μπορούσα κάλλιστα να μιλήσω για αναζωπύρωση και αναζωογόνηση των ελληνικών γραμμάτων στον ευρύτερο αμερικανικό χώρο, ο οποίος περιλαμβάνει επίσης και τις ελληνικές ελληνορθόδοξες μας κοινότητες.

- Έχετε προβληματιστεί καθόλου Σεβασμιότατε για το πώς τους ομογενείς τρίτης και τέταρτης γενιάς, που λίγο γνωρίζουν τα ελληνικά, αλλά παρ' όλα αυτά διατηρούν την ελληνικότητά τους, τη συνείδησή τους, πώς θα τους φέρετε πιο κοντά στην Εκκλησία; Ίσως με κάποια προγράμματα παρόμοια με αυτά που αναφέρατε προηγουμένως

Ομιλήσατε για το να φέρουμε πλησιέστερα στην Εκκλησία ανθρώπους, οι οποίοι διατήρησαν την ελληνική τους συνείδηση. Προηγουμένως αναφέρθηκα στην ανάγκη να καταστήσουμε περισσότερο ενσυνείδητους τους πιστούς για την πίστη τους. Στο χώρο αυτόν που ζούμε και όπου επικρατεί ο ρασιοναλισμός, ο ορθολογισμός και τα πάντα πρέπει να ε-

λέγχονται από τη νόηση και την κατανόηση, πρέπει και εμείς να βοηθήσουμε τους πιστούς μας, τους ανθρώπους, οι οποίοι έχουν απομακρυνθεί από την Εκκλησία, να κατανοήσουν την μοναδικότητα του Ορθόδοξου Μηνύματος. Αν δεν κατορθώσουμε να πείσουμε ή να βοηθήσουμε τους ανθρώπους μας να κατανοήσουν γιατί πρέπει να είναι ορθόδοξοι και όχι κάτι άλλο, νομίζω ότι στην κοινωνία αυτή στην οποία ζούμε δεν θα έχουμε κατορθώσει πολλά. Γιατί όλα βρίσκονται πάντοτε σε μία αέναη κίνηση συγκρίσεως και πρέπει να δεχθούμε και την πρόκληση, την οποία μας δίδει αυτή η κίνηση και να μπορέσουμε να βρούμε την κατάλληλη λύση μέσω διαφόρων προγραμμάτων θρησκευτικής εκπαίδευσης.

- Πόσο αισιόδοξος είστε σεβασμιότατε για το μέλλον της Αρχιεπισκοπής και γενικότερα της Ορθοδοξίας στις ΗΠΑ, για την ανάπτυξή της;

Από τη φύση μου ανήκω στον κύκλο των αισιόδοξων. Νομίζω ότι έχουμε τεράστιες δυνατότητες εδώ στην Αμερική. Η ελεύθερη αμερικανική κοινωνία μας παρέχει μοναδικές ευκαιρίες για να μπορέσουμε να επιτελέσουμε ένα επιτυχές ιεραποστολικό έργο. Από εμάς εξαρτάται αν θέλουμε να συλλάβουμε τα μηνύματα των καιρών ή αν θέλουμε να παραμείνουμε στα ούτως ειπείν παραδοσιακά πλαίσια ποιμαντικής μερίμνης υπέρ των πιστών μας. Νομίζω ότι έχουμε τεράστιες ευκαιρίες, από τις οποίες πρέπει να επωφεληθούμε. Ο κόσμος διψάει για κάτι το πνευματικό, αυτή είναι η αλήθεια. Ο πολύς κόσμος και δεν μιλάω για τους πιστούς μόνο της εκκλησίας μας, γενικά η αμερικανική κοινωνία, διψάει για κάτι το αυθεντικότερο, κάτι το γνησιότερο, κάτι πνευματικότερο, έχει κουραστεί από τα μηνύματα τα προπαγανδιστικά, τα οποία προέρχονται από τους διάφορους κοινωνικούς ή πολιτικούς χώρους. Και για μας πράγματι παρουσιάζεται, ίσως για πρώτη φορά στην ιστορία της Ορθοδοξίας στη Δύση, η ευκαιρία να επεκταθεί, να εξαπλωθεί να φέρει το μήνυμά της σε μεγάλο κύκλο ανθρώπων. ■

Αρχιεπίσκοπος Αλέξανδρος (1922 - 1930).

Αρχιεπίσκοπος Αθναγόρας (1931 - 1948).

Αρχιεπίσκοπος Μιχαήλ (1949 - 1958).

Αρχιεπίσκοπος Ιάκωβος (1959 - 1996).

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ κ. ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Ο σεβασμιότατος Αρχιεπίσκοπος Αμερικής κ. Σπυρίδων (κατά κόσμο Γεώργιος Παπαγεωργίου), γεννήθηκε στις 24 Σεπτεμβρίου 1944 στο Warren, Ohio των Ηνωμένων Πολιτειών, από οικογένεια Ροδίων.

Μετά τα εγκύκλια μαθήματα στο Steubenville, Ohio και στη Ρόδο, περάτωσε τις λυκειακές σπουδές στο Tarpon Springs της Φλόριδας.

Αποφοίτησε αριστούχος από τη Θεολογική Σχολή Χάλκης (1962-1966) και στη συνέχεια μετεκπαιδεύτηκε στο Πανεπιστήμιο της Γενεύης (1966-1967) με ειδικευση στην ιστορία του Προτεσταντισμού. Αργότερα, με υποτροφία του Οικουμενικού Πατριαρχείου, φοίτησε στο Πανεπιστήμιο του Bochum της Γερμανίας (1969-1973), όπου ειδικεύτηκε στη Βυζαντινή Φιλολογία.

Υπηρέτησε ως γραμματέας της Μόνιμης Αντιπροσωπείας του Οικουμενικού Πατριαρχείου στο Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών (Γενεύη, 1966-1967) και κατόπιν ως γραμματέας στο Ορθόδοξο Κέντρο του Οικουμενικού Πατριαρχείου στο Σαμπεζύ Γενεύης και αρχισυντάκτης του γνωστού Δελτίου Ειδήσεων Επίσκεψις (1973-1975).

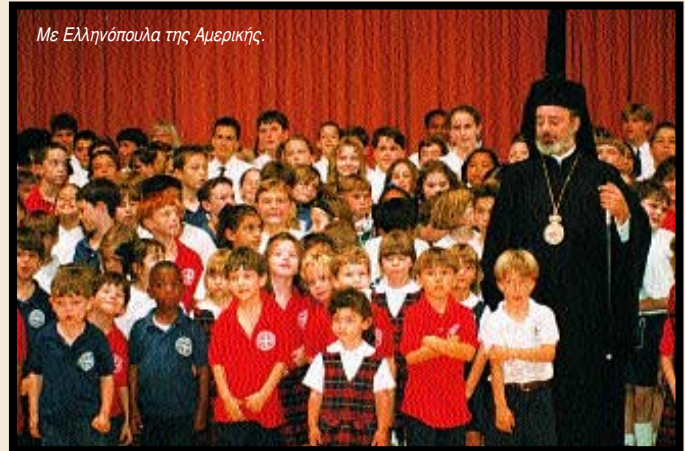
Διάκονος χειροτονήθηκε το 1968 και Πρεσβύτερος το 1976 από τον Μητροπολίτη Ρόδου Σπυρίδωνα, οπότε και έλαβε από τον τότε Οικουμενικό Πατριάρχη Δημήτριο το οφίκιο του Αρχιμανδρίτου του Οικουμενικού Θρόνου.

Τον ίδιο χρόνο, ανέλαβε καθήκοντα Ιερατικώς Προϊσταμένου στη Ρώμη, όπου με δημιουργικό ζήλο οργάνωσε την ελληνορθόδοξη παροικία, ιδρύοντας την Ορθόδοξη Ελληνική Κοινότητα, συγκροτώντας ελληνικό σχολείο και θέτοντας σε κυκλοφορία δύο περιοδικές εκδόσεις (1976-1985).

Οι άμεσες και μακρές επαφές του με το ρωμαιοκαθολικό κόσμο του προσπόρισαν ένα προσγειωμένο ρεαλισμό στη θεώρηση των διεκκλησιαστικών σχέσεων, πράγμα που συνέτεινε στο διορισμό του, το 1984, ως Εκτελεστικού Γραμματέα της Διορθόδοξης Επιτροπής για το Θεολογικό Διάλογο μεταξύ της Ορθόδοξης και της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας.

Εκτιμώντας την πολύπλευρη διακονία του, η Αγία και Ιερά Σύνοδος του Οικουμενικού Πατριαρχείου, τον εξέλεξε το Νοέμβριο του 1985 Επίσκοπο Απαμείας με καθήκοντα βοηθού στην τότε Ιερά Μητρόπολη Αυστρίας και Εξαρχία Ιταλίας.

Τον Νοέμβριο του 1991, η Αγία και Ιερά Σύνοδος του Οικουμενικού Πατριαρχείου, ιδρύοντας την Ιερά Μητρόπολη Ιταλίας και Εξαρχία Νοτίου Ευρώπης, τον εξέλεξε πρώτο Μητροπολίτη της νεοπαγούς αυτής εκκλησιαστικής Επαρχίας. Από τη θέση αυτή επιδόθηκε αμέσως, με σφρίγος νεανικό και δυναμικότητα, στην οργάνωση της νέας Μητροπόλεως. Κατά την τετραετή ποιμαντορία του, η Μητρόπολη Ιταλίας ίδρυσε τα βασικά βοηθητικά της παραρτήματα, αύξησε τον αριθμό των ενοριών και μερίμνησε για τη συστηματικότερη οργάνωση και διοίκησή τους, συνέβαλε στην ενότητα των ορθόδοξων της χώρας, ενσωματώνοντας διάφορες ορθόδοξες ιταλικές ενορίες, έθεσε τις βάσεις για μια μελλοντική παντα-

Με Ελληνόπουλα της Αμερικής.

λική δράση της ορθόδοξης νεολαίας, συγκροτώντας την "Ενωση Ελλήνων Ορθόδοξων Φοιτητών Ιταλίας", έδωσε ιδιαίτερη σημασία στο μοναχισμό, επανεισάγοντάς τον στην Καλαβρία με την ίδρυση της πρώτης μετά από αιώνες Ορθόδοξης Μονής στην Ιταλία (Οσίου Ιωάννου του Θεριστού). Με τη σύγχρονη νοοτροπία που χαρακτηρίζει τον Ποιμενάρχη της, η Ιερά Μητρόπολη Ιταλίας αξιοποίησε και τη σύγχρονη τεχνολογία, εφαρμόζοντας ηλεκτρονικά-μηχανογραφικά συστήματα στην όλη οργάνωσή της και χρησιμοποιώντας τα σύγχρονα μέσα (Internet, κ.λ.π.) για την προβολή της Ορθοδοξίας στην Ιταλία.

Το 1992, ορίστηκε Πρόεδρος της Διορθόδοξης Επιτροπής για το Θεολογικό Διάλογο μεταξύ της Ορθόδοξης Εκκλησίας και της παγκόσμιας Λουθηρανικής Ομοσπονδίας, δίνοντας νέα ώθηση στο διάλογο με τη σπουδαία αυτή μερίδα του Προτεσταντικού κόσμου.

Εκπροσώπησε με επιτυχία το Οικουμενικό Πατριαρχείο σε διάφορες διεκκλησιαστικές αποστολές και διεθνή συνέδρια. Μεταξύ άλλων, αντιπροσώπευσε τον Οικουμενικό Πατριάρχη κ. Βαρθολομαίο, στην έκτακτη σύνοδο των Ρωμαιοκαθολικών Επισκόπων της Ευρώπης (Ρώμη, 1991), όπου σε βαρυσήμαντο λόγο του προέβλεπε με διορατικότητα τις εξελίξεις που κατόπιν ακολούθησαν στο χώρο των σχέσεων μεταξύ Ορθοδοξίας και Ρωμαιοκαθολικισμού.

Έχει ιδιαίτερη κλίση στις ευρωπαϊκές γλώσσες, από τις οποίες, εκτός των ελληνικών, ομιλεί άνετα και με ευχέρεια, αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά και ιταλικά.

Εξελέγη παμψηφεί Αρχιεπίσκοπος Αμερικής στις 30 Ιουλίου 1996 και η ενθρόνισή του έγινε με μεγαλοπρέπεια στον Αρχιεπισκοπικό Καθεδρικό Ναό της Αγίας Τριάδας, στη Νέα Υόρκη, στις 21 Σεπτεμβρίου 1996.

Ο Αρχιεπίσκοπος Αμερικής κ. Σπυρίδων διακρίνεται για την πιστότητα και αφοσίωσή του στο θεσμό του Οικουμενικού Πατριαρχείου, για τη δυναμικότητα και δημιουργικότητά του. Το μέχρι τώρα έργο του μαρτυρεί ευρύτητα πνεύματος και νοοτροπία σύγχρονη στην αντιμετώπιση των σημερινών αναγκών και προβλημάτων της Ορθόδοξου Διασποράς. ■